

DET KONGELIGE KUNNSKAPSDEPARTEMENT

Arbeids- og sosialdepartementet
Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

20/6482-3

15.2 2021

Hørings svar fra Kunnskapsdepartementet

Vi viser til høringsnotatet fra Arbeids- og sosialdepartementet om endringer i reglene for å kombinere dagpenger og utdanning.

For punkt § 4.3 mener Kunnskapsdepartementet at det bør tillates en progresjon på inntil 15 studiepoeng pr semester (og ikke 10). Det er viktig at nye studier medfører klart økt eller ny kompetanse for arbeidssøkere som gjør dem mer attraktive for arbeidsgiver. Et omfang på 15 studiepoeng gir større rom for å tilegne seg praktisk og teoretisk kunnskap enn 10 studiepoeng. Valgmuligheten i ulike studietilbud vil også være større dersom omfanget kan være 15 studiepoeng i et semester og ikke 10 studiepoeng.

For punkt § 4.3 om varighet på 6 eller 12 måneder for universitets- eller høyskoleutdanning mener Kunnskapsdepartementet at en varighet på inntil 12 måneder er mest hensiktsmessig. En varighet på 12 måneder med 15 studiepoeng per semester tilsvarer et semester på full tid. Selv om det er snakk om en forholdsvis kort utdanning, kan utdanning i et slikt omfang gi bedre muligheter for personer som ellers kunne ha fått vansker med å komme inn igjen på arbeidsmarkedet. Dette er selvsagt særlig viktig der alternativet kan være å bli mottaker av andre ytelser fra det offentlige.

Når det gjelder forslagene om dagpengesats og kombinasjon med utdanningsstøtte i punkt 6.8 er det ikke tatt noen beslutning for fagskoleutdanning og grunnopplæring. Det er heller ikke tatt stilling til hva redusert sats eventuelt skal være. Nedenfor følger KDs vurderinger av redusert dagpengesats for grunnopplæring og fagskoleutdanning:

- KD mener at dagpengesatsen ikke bør reduseres for grunnopplæring og fagskoleutdanning, og spesielt ikke for grunnskole og videregående opplæring (VGO). I dagens permanente regelverk er det full anledning til å kombinere

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for
videregående
opplæring, fagskole
og kompetansepolitikk

Saksbehandler
Annette Skalde
22 24 77 91

utdanningsstøtte og dagpenger dersom det først er fattet vedtak om rett til dagpenger til utdanning. Innstramminger i form av redusert dagpengesats gir i prinsippet dårligere tilgang til livsopphold under utdanning enn i dag.

- En todelt løsning der både Nav og Lånekassen finansierer samme utdanning ser fint ut på papiret, men vil fungere dårlig i praksis for dem det gjelder. Personer uten grunnskole og VGO blir med redusert dagpengesats helt nødt til å søke Lånekassen om lån og stipend for å ha nok penger til å leve av
- Vi vet at personer med lav sosioøkonomisk status har større aversjon for å ta opp lån enn andre. Lånekassen tilbyr i hovedsak lån. Reduseres dagpengesatsen, vil det skape behov for å øke stipendsatsen i Lånekassen for den samme gruppen, hvis man vil *stimulere* til å ta utdanning og ikke bare tilby likviditet til livsopphold.
- Livsoppholdsutvalget har foreslått løsningen med redusert dagpengesats for VGO og grunnskole kombinert med Lånekassefinansiering. Forslaget forutsetter imidlertid en *betydelig* høyere stipendsats i Lånekassen enn i dag til disse utdanningene. Melding til Stortinget om kompetansereformen gjør det klart at staten bør ta en større del av regningen for grunnskole og VGO enn i dag gjennom Lånekassen. Å innføre redusert dagpengesats i 2021 uten samtidig å øke stipendandelen i Lånekassen er betenkelig når målet er å få flere til å fullføre VGO.
- Å tilby personer uten utdanning en utdanningsfinansiering som innebærer at de må orientere seg i to offentlige velferdsordninger, betyr det at de aller fleste vil trenge mye hjelp for å forstå systemene og søke. Personer uten utdanning orienterer seg ikke så lett i samfunnet.
- Skal en løsning med livsopphold fra to velferdsordninger fungere for dem det gjelder, krever det at Nav veileder dem det gjelder. Dette har også en kostnad i form av tidsbruk hos saksbehandlere i Nav som fører til at hver ansatt får behandlet færre søknader. Denne kostnaden bør også tas med som omkostning ved redusert dagpengesats.
- Det vil være en forskjell på fagskoleutdanning på den ene siden og grunnskole og VGO på den andre. Personer som skal ta fagskoleutdanning har VGO i bunnen og er i større grad i stand til både å orientere seg i samfunnet og å kunne forholde seg til både dagpenger og Lånekassen som supplerende finansiering. Dermed vil redusert sats i mindre grad bli en praktisk barriere for å ta utdanning for denne gruppen.

Med hilsen

(e.f.)

Annette Skalde
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer